

ZAŠTO ZAKAZUJE SUSTAV

U POSLJEDNJIH PET GODINA PARTNERI SU U HRVATSKOJ UBIILI 73 ŽENE

'Nasilnicima u obitelji češće novčane nego kazne zatvora'

Vlada stereotip da se radi o nesuglasticama, kaže pravobraniteljica Višnja Ljubičić

PIŠE KRISTINA TURČIN

U prošlih pet godina sva-
ldih 25 dana u Hrvatskoj je
ubijena jedna žena od ruke
svojeg sadašnjeg ili bivšeg
partnera, pokazuje policijska
statistika. Od 2009. do
kraja 2014. godine partne-
ri su ubili 73 žene.

Ovaj ponedjeljak, goto-
vo u isto vrijeme, ubijene
su dvije žene. Snježanu M. u
karlovačkom naselju Drež-
nik puškom je ubio njezin
muž Damir, dok je na dru-
gom kraju zemlje, u Kruše-
vu kod Obrovca, M. B. upu-
cao svoju ženu.

Obje su bile majke, u ka-
snim 40-ima, obje su, svje-
doče susjedi, bile udane za
osobe sklone nasilju i tražile
su pomoć: supruga Snježane
M. samo nekoliko sati prije
napustio je policiju, koja ga
je dan ranije zadržala upra-
vo zbog obiteljskog nasilja.

Iskazivanje moći

Obojica su, nakon što su
smaknuli svoje partnerice,
pokušali ubiti i sebe: klasi-
čan je to model pomaknu-
tog iskazivanja moći, kažu
psiholozi, kojim nasilni-
ci poručuju: "bit će kako ja
kažem ili neće biti ni tebe
ni mene".

Sustav međutim i dalje u
obiteljskom nasilju vidi svo-
jevrsnu neugodnost, a ne oz-
biljan problem snajtragični-
jim posljedicama.

Nekako kao da ne vjeruje
da bi konkretni suprug - ko-
ji je, istina, teže naravi i ru-
ke - stvarno mogao počinuti
zločin. Samo što to u Hrvat-
skoj učini jedan od njih sva-
kih 25 dana.

Pravobraniteljica za rav-
nopravnost spolova Višnja

Ljubičić lani je, na vlastitu
inicijativu, provela analizu
slučaja tri ubojstva žena ko-
ja je počinio partner, prate-
ći postupanje nadležnih ti-
jela. U sva tri slučaja sustav
prevencije ili sankcije nasil-
nika je zakazao! Jesu li že-
ne doista mogle biti spašene
teško je nedvosmisleno tvr-
diti, ali nedvojbeno je da im
je sustav višestruko mogao
povećati šanse.

- Sva su tri slučaja još
otvorena te ću, nakon zavr-
šetka analize, izraditi kon-
kretne preporuke - kaže pra-
vobraniteljica.

Sve veća brutalnost

Ističe da su najčešći propusti
zamijećeni u nedovoljnom
izricanju zaštitnih mjera po-
put zabrane približavanja žr-
tvi, udaljenja iz stana ili ku-
će i obaveznog tretmana ili
liječenja. Uzto, dodaje, mno-
go se češće izriču novčane
kazne umjesto zatvorskih,
a nasilnici se često ne zadr-
žavaju u pritvoru čak i na-
kon višestrukog počinjena
nasilja.

- Osobito se paki kod poli-
cije i kod centara za socijalnu
skrb zamjećuje patrijarhalni
stereotip da se zapravo radi o
bračnim nesuglasticama, a
ne o nasilju u obitelji - ističe.

Takvi propusti u konkret-
nim slučajevima dovode do
tragedija za koje se opravda-
no sumnja da su mogle biti
spriječene.

Pravobraniteljica ističe i
da svake godine zamjećuje
sve veću brutalnost u slu-
čajevima obiteljskog nasi-
lja - opada udio prekršajno
gonjenog obiteljskog nasi-
lja, a raste onaj koji se go-
ni sukladno kaznenom za-
konu. •